

IV. По размѣра на лихвите.

Българското правителство поддържа, че лихвата на исканитѣ суми не може да бѫде установена на 8% по силата на българските закони.

Върху тази точка то е формално изобличено отъ мнението на юридическата комисия при Министерския съвет (гледай приложение стр. 3). Българските юрисконсулти заявяватъ, че предвидениятъ размѣръ въ българския граждански законъ и въ търговския кодексъ е, споредъ слу чайтѣ, 12%, 10% или 8%. И тѣ ясно посочватъ, че размѣрътъ отъ 5%, установенъ въ договора, § 22 на приложението къмъ чл. 176, се прилага само, когато законътъ или мѣстнътъ обычай не предвиждатъ единъ другъ размѣръ. Отъ друга страна, неоспоримо е, че юриспруденцията на смѣсенните арбитражни сѫдилища е разширила своятъ разпоредби и върху исканитѣ обезщетения по прилагането на чл. 177.

V. По обезщетенията, дължими на агентитѣ.

Отговорътъ на българското правителство и мнението на юридическата комисия съдѣржатъ една и сѫща аргументация: българската държава, като е предприемала мѣрки противъ личността на агентитѣ на предприятието, е действувала въ границите на своя империумъ и не може да бѫде държана отговорна за взетите мѣрки по отношение на тия агенти, даже и когато тѣ сѫ били признати за невиновни. Но юридическата комисия се отдѣля отъ тезата на българското правителство, като признава, че чл. 185, алинея втора, отъ Нѣойиския договоръ нарушава този принципъ и позволява на жертвите да искатъ репарация.

На аргументацията на българското правителство ние ще отговоримъ:

1) По отношение на агентитѣ на предприятието, подданици на съюзенитѣ сили, въпросътъ е разрешенъ било чрезъ чл. 185, алинея втора, отъ Нѣойиския договоръ, било чрезъ чл. 177, доколкото се отнася до последствията претърпѣни отъ имотите, вследствие мѣрките взети срещу личността на съюзните подданици;

2) Отъ друга страна не може да се поддържа, че компетентността на Специалния смѣсенъ арбитраженъ сѫдъ е ограничена отъ разпоредбите на чл. 188, буква (б), на Нѣойиския договоръ. Специалниятъ сѫдъ нѣма нищо общо съ Англо-българския или Франко-българския сѫдъ. Той не е установенъ по Нѣойиския договоръ; той е билъ създаденъ отъ заинтересованите правителства по общо съглашене. Обстоятелството, че този специаленъ сѫдъ е билъ образуванъ по образеца на смѣсените сѫдилища, предвидени въ договора, не значи, че и неговата компетентностъ